

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำร้องของผู้ร้อง (นายพิชัย จงสฤษดิ์หวั่ง) ซึ่งเป็นจำเลยในคดีหมายเลขคำที่ ๒๘๑๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยผู้ร้อง ยื่นคำร้องว่า

๑. ผู้ร้อง ถูกธนาคารดีบีเอส ไทยทง จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งธนบุรี ขอให้พิทักษ์สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี

๒. ผู้ร้อง ในฐานะจำเลย ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ และเห็นว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เรื่อง กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ย และส่วนลด ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเอาเปรียบผู้บริโภคและการผูกขาดทางการค้า ขัดต่อหลักสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ ทำให้ไม่มีผลบังคับเป็นกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

๓. ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งธนบุรีโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็น

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลแพ่งธนบุรีต้องใช้บังคับแก่คดีนี้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้วประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยแล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๕ ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

เห็นว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ เป็นบทบัญญัติซึ่งให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์อาจจ่ายได้หรืออาจเรียกได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ธนาคารพาณิชย์ไม่อาจกำหนดในเรื่องดังกล่าวตามอำเภอใจได้ จึงเป็นการปฏิบัติต่อลูกค้าของธนาคารอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยการรับรองว่า บุคคล (ซึ่งหมายถึงเฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น) มีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน เมื่อพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับดอกเบี้ยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ และให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินกับธนาคาร โดยมีได้เลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพราะเหตุสถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจแต่อย่างใด จึงไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ